

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากกรอบทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัย จึงกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับรายละเอียดขั้นตอน และวิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัย จะได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 รวม 184 แห่ง จำนวน 2,040 คน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. 2548 : 24) ดังนี้

1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก รวม 120 แห่ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,080 คน จำแนกเป็น

- 1) บุคลากรภายใน จำนวน 240 คน
- 2) บุคลากรภายนอก จำนวน 840 คน

1.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ รวม 64 แห่ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 960 คน จำแนกเป็น

- 1) บุคลากรภายใน จำนวน 128 คน
- 2) บุคลากรภายนอก จำนวน 832 คน

ทั้งนี้ มีรายละเอียด สรุปได้ตามตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ 3 จำนวนประชากร จำแนกรายอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ตามขนาดสถานศึกษา
และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อำเภอ หรือ กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร (คน)								
	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดใหญ่			รวมทั้งสิ้น		
	บุคลากร ภายใน	บุคลากร ภายนอก	รวม	บุคลากร ภายใน	บุคลากร ภายนอก	รวม	บุคลากร ภายใน	บุคลากร ภายนอก	รวม
โพธิ์พิสัย	98	343	441	40	260	300	138	603	741
โซ่พิสัย	52	182	234	32	208	240	84	390	474
ปากคาด	26	91	117	18	117	135	44	208	252
รัตนวาปี	44	154	198	12	78	90	56	232	288
เฝ้าไร่	20	70	90	26	169	195	46	239	285
รวม	240	840	1,080	128	832	960	368	1,672	2,040

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากประชากรและใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage random sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามอำเภอหรือกิ่งอำเภอ กำหนดให้มีทุกอำเภอหรือกิ่งอำเภอ แล้วจำแนกตามขนาดสถานศึกษา และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 328 คน เทียบสัดส่วน และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1.2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา

1.2.2 สุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน

1.2.4 เทียบสัดส่วน และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

ทั้งนี้ มีรายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ 7 และตารางที่ 4 ดังนี้

แผนภูมิที่ 6 ขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกรายอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ตามขนาดสถานศึกษา และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อำเภอ หรือ กิ่งอำเภอ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)								
	สถานศึกษาขนาดเล็ก			สถานศึกษาขนาดใหญ่			รวมทั้งสิ้น		
	บุคลากร ภายใน	บุคลากร ภายนอก	รวม	บุคลากร ภายใน	บุคลากร ภายนอก	รวม	บุคลากร ภายใน	บุคลากร ภายนอก	รวม
โพธิ์สัย	16	55	71	6	42	48	22	97	119
โซ่พิสัย	9	29	38	5	34	39	14	63	77
ปากคาด	4	15	19	3	19	22	7	34	41
รัตนวาปี	7	25	32	2	12	14	9	37	46
เผ่าไร่	3	11	14	4	27	31	7	38	45
รวม	39	135	174	20	134	154	59	269	328

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) มี 2 รายการ คือ ขนาดสถานศึกษา และสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72) โดยข้อคำถามครอบคลุมขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ขั้นตอน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 2 - 4) และ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 8 - 44) ได้แก่

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผูกงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระเบียบ กฎกระทรวงเกี่ยวกับองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ แบบมาตราส่วนประมาณค่า

2.2.3 กำหนดโครงสร้างเครื่องมือ โดยครอบคลุมขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวม 8 ขั้นตอน

2.2.4 สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

2.2.5 นำเครื่องมือฉบับร่างเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วปรับแก้ไข

2.2.6 นำเครื่องมือที่ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ โครงสร้าง รูปแบบ ความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านรูปแบบ ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ แล้วปรับแก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1) อาจารย์สุรศักดิ์ ลิเพ็ญ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียน กุดบงพิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องด้าน โครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหา

2) อาจารย์ศุ จงรักษ์ ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องของรูปแบบ

3) อาจารย์ประภาพร บุญพาดเกิด กศ.ม. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านป่าสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านการใช้ภาษา

2.2.7 นำเครื่องมือที่ได้ปรับแก้แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน และนำมาหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) แล้วเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้จำนวน 37 ข้อ ($.493 \leq r \leq .782$) จากนั้นจึงนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

2.2.8 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ คือ

3.1 เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จัดส่งหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่มีกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย นำส่งพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัยด้วยตนเอง

3.2 การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากผู้วิจัย ได้นำส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่มีกลุ่มตัวอย่างแล้วขอรับคืนภายใน 7 วัน โดยผู้วิจัย คิดต่อขอรับแบบสอบถามเก็บคืนด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 328 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้ คือ

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวม และรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ คือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมระดับ น้อยที่สุด

4.2.2 หาปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษาและสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ใช้การทดสอบ F - test (Two - Way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้าน และหากพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ จึงจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Tukey (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) หรือ (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ (S.D.)

5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่า F - test (Two - Way ANOVA)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY